

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta Populaatiobiologian osasto		Laitos — Institution Ekologian ja systematiikan laitos	
Tekijä — Författare Jyrki Lappalainen			
Työn nimi — Arbetets titel Ahvenen (<i>Perca fluviatilis</i> L.), kuhan (<i>Stizostedion lucioperca</i> (L.)) ja siian (<i>Coregonus lavaretus</i> (L.)) vuosiluokkien vaihtelut ja niihin vaikuttavat ympäristötekijät			
Oppiaine — Läroämne <i>Ekologi</i>			
Työn laji — Arbetets art Lisensiaattityö		Aika — Datum 17.11.1995	Sivumäärä — Sidoantal 21+4 liitettä
Tiivistelmä — Referat <p>Työssä tutkittiin tiheydestä riippumattomien abioottisten tekijöiden vaikutuksia ahvenen (<i>Perca fluviatilis</i>), kuhan (<i>Stizostedion lucioperca</i>) ja siian (<i>Coregonus lavaretus</i>) vuosiluokkien vaihteluun. Erityisesti ennustettu ilmastonmuutos ja siihen läheisesti kytkeytyneet tekijät, kuten ilman ja veden lämpötila, veden korkeus, jääpeite, sademäärät ja tuulet, olivat tutkimuksen kohteena. Tutkimus kattoi 8 ahven-, 9 kuha- ja 7 siikapopulaatiota. Tutkimusalue käsitti lähes koko Suomen rannikkoalueet. Lisäksi tutkittiin Lohjanjärven ja Virossa sijaitsevan Pärnunlahden kuhapopulaatioita.</p> <p>Tutkituilla lajeilla esiintyi vahvoja vuosiluokkia vuosina 1972 ja 1979; ja heikkoja vuonna 1981. Ahvenen ja kuhan vuosiluokkien vaihtelu oli samantyyppistä eri populaatioissa ja lajien välillä. Vuosiluokkien samankaltaiseen vaihteluun vaikutti ilman ja veden lämpötila. Lisäksi kuhan vuosiluokkien vaihteluun Helsingin Vanhankaupunginlahdella vaikutti myös tuulen nopeus ja suunta. Sen sijaan siialla mikään ilmastotekijä ei selittänyt vuosiluokkien vaihtelua, vaan vaihtelu poikkesi eri populaatioissa ja verrattuna ahven ja kuha populaatioihin. Muiden tutkittujen tekijöiden, kuten jääpeiteen ja sademäärien, vaikutukset jäivät vähäisemmiksi.</p> <p>Ilmaston lämmitessä ahvenen ja kuhan vuosiluokat tulevat voimistumaan. Tähän viittaa se, että kesä- ja syyskuun veden lämpötilat ja 0+ kuhanpoikasten pituudet eri vuosina syksyllä oli merkittävästi korreloitunut keskenään. Tulokset osoittivat lisäksi, että mitä pidempiä kuhanpoikaset olivat syksyllä sitä vahvempana kyseinen vuosiluokka näkyi myöhemmin sekä yksilömäärissä että saaliin painossa. siian vuosiluokkien vahvuuksien ja tutkittujen ympäristötekijöiden välillä ei havaittu selkeitä riippuvuuksia.</p>			
Avainsanat — Nyckelord Ahven, kuha, siika, vuosiluokkien vaihtelu, ilmastonmuutos			
Säilytyspaikka — Förvaringställe			
Muuta tietoja — Övriga uppgifter			